

UNHCR
The UN Refugee Agency

PREDAREA-ÎNVĂȚAREA, NOȚIUNILOR REFERITOARE LA REFUGIAȚI

12-15 ANI

**GHID DE
ACTIVITĂȚI**

Materiale educaționale suplimentare la următoarea adresă:
unhcr.org/ro/predarea-invatarea-notiunilor-referitoare-la-refugiat

© 2019 UNHCR

ÎNAINTE DE A ÎNCEPE

O notă despre includerea refugiaților, a solicitanților de azil și a migranților în planificările de lecție.

Înainte de a realiza orice activitate pe tema refugiaților, azilului, naționalității, cetățeniei și migranților, acordați un timp de reflecție asupra elevilor din clasa dumneavoastră. Există printre elevi refugiați, solicitanți de azil sau persoane apatride?

Dacă răspunsul este unul afirmativ, luați în considerare o discuție cu elevii în cauză și cu părinții acestora, în funcție de categoria de vârstă. Dacă este posibil, includeți ideile și feedback-ul din partea părinților și copiilor în cadrul unor sesiuni și apelați la aceștia pentru a oferi răspunsuri la întrebări, însă numai cazul în care și-au exprimat acordul expres și interesul de a răspunde la întrebări sau de a aborda aceste chestiuni.

Persoanele apatride nu dețin cetățenia niciunei țări. Apatridia poate apărea în diferite situații. De exemplu, anumite grupuri etnice sau religioase

nu sunt recunoscute de legislația națională drept cetățeni ai țării respective, unii copii se nasc în afara țării de cetățenie a părinților și nu pot obține cetățenia din țara părinților sau din țara în care s-au născut. Mai multe state la nivel global au legi care nu permit mamelor să își transfere cetățenia propriilor lor copii.

Persoanele apatride pot întâmpina dificultăți în accesarea drepturilor fundamentale, cum ar fi dreptul la educație, la servicii medicale, la angajare, la libertatea de mișcare și alte drepturi. În lipsa acestor lucruri, ele se confruntă adesea cu obstacole și dezamăgiri.

Utilizați cu atenție cuvinte precum „țară” și „naționalitate”/”cetățenie” în cazul în care în clasă sunt copii apatridi. În schimb, ați putea utiliza cuvinte cum ar fi „casa ta” sau „cultura ta”.

ACTIVITĂȚI DE PREDARE - ÎNVĂȚARE

În continuare sunt prezentate câteva activități pe care le puteți desfășura în clasă pentru a face tranziția de la aprofundarea cunoștințelor referitoare la refugiați, la întreprinderea unor acțiuni.

1 | REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE **Înțelegerea situației copiilor nou-sosiți care solicită azil în țara mea.**

Anumite centre sau rețele de primire oferă oportunitatea de a pune la dispoziție informații referitoare la procedurile de azil din țara respectivă.

Pasul 1: Verificați on-line sau contactați un anumit centru de primire și aflați ce opțiuni în vederea înțelegerii sistemului de primire și a procedurii de azil.

Pasul 2: Anumite centre ar putea delega un ofițer de comunicare pentru a efectua o vizită la clasă sau la instituția dvs. de învățământ, iar în unele state ar putea exista opțiunea de a vă angaja în programe de schimburi cu alți tineri, de exemplu, corespondența prin scrisori sau organizarea unui meci de fotbal deschis sau a altor jocuri.

Pasul 3: Verificarea opțiunilor existente în aria dvs. pentru a descoperi o metodă mai practică de abordare a experiențelor copiilor și elevilor care solicită azil.

Frază sugerată pentru încheierea discuției – „Mulțumesc tuturor celor care au participat la vizite sau la activități.”

2 | REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE **Empatizând cu situația persoanelor apatride.**

Planificați o excursie de o zi cu elevii organizați în grupe mici, formate din trei sau șase elevi, însoțite de un profesor sau un membru al personalului.

Pasul 1: Grupele de copii sunt lăsate într-o zonă a orașului, fără bani sau bilete de călătorie, carduri bancare sau acte de identitate (toate aceste lucruri se vor afla la membrul personalului).

Pasul 2: Elevii trebuie să revină înapoi la școală fără a se folosi de acte de identitate, bilete de călătorie, carduri bancare sau alte documente. Ei trebuie să rămână grupați și să fie însoțiți în permanență de membrul personalului. Ei trebuie să vorbească cu oamenii din jurul lor, asigurându-se că un membru al personalului este întotdeauna prezent, și să explice faptul că trebuie să se întoarcă înapoi la școală. Solicitațiile elevilor să își noteze diferitele metode pe care le utilizează pentru abordarea oamenilor, găsirea informațiilor și încercările de a afla unde sunt etc.

Pasul 3: La revenirea la școală, elevii vor începe o conversație despre diferitele blocaje întâmpinate și strategiile utilizate pentru a le depăși. Elevii ar putea scrie o reflecție la nivel de grupă sau individual, despre experiența trăită și a modului în care s-au simțit fără acte de identitate sau bani necesari pentru a duce sarcina la îndeplinire.

Pasul 4: Reflecțiile ar trebui să reprezinte punctul de pornire pentru discuții mai elaborate cu privire la apatridie și asupra a ceea ce înseamnă să nu deții dovezi despre identitatea ta. În timpul discuțiilor, profesorul ar putea introduce conceptul de migrant fără statut legal în țara în care se află. Care ar putea fi diferențele din punctul de vedere al experienței trăite între o persoană apatridă și un migrant fără un statut legal în țara respectivă? La cine ar putea apela aceștia pentru sprijin dacă s-ar afla în pericol? Ar putea aceste persoane solicita ajutorul poliției? Sau ar putea apela la ambasada țării lor?

Sugestie pentru încheierea discuției și a lucrărilor de reflecție - ar trebui să evidențieze faptul că anumite persoane sunt forțate să trăiască toată viața fără apartenență deoarece sunt apatride. Unele dintre acestea duc o viață fără un statut legal în țara în care s-au născut sau trăiesc în acest mod în cea mai mare parte din viața lor. Puteți lansa elevilor o provocare finală întrebându-i ce ar putea face pentru a schimba situația unei persoane apatride.

3

REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE

Înțelegerea aspectelor economice în cazul persoanelor care solicită azil.

Pasul 1: Solicitați elevilor să se împartă în grupe și să afle care sunt resursele financiare ce pot fi accesate de către solicitanții de azil în perioada de așteptare a unei decizii privind cererea lor de azil.

Pasul 2: Faceți o excursie până la magazinul alimentar pentru a vedea cum și-ar cheltui resursele financiare.

Rețineți faptul că mulți dintre refugiați utilizează telefoanele mobile pentru a păstra legătura cu familia lor și pentru a înregistra evenimentele. Astfel, resursele financiare necesare pentru apelurile telefonice (sau de date) ar trebui să fie contabilizate în buget.

Pasul 3: Gândiți-vă ce alte materiale sau sprijin financiar ar mai putea ajuta o familie cu copii de vârste școlare și aflați dacă acestea sunt disponibile? Există alocații pentru haine de iarnă și sunt acestea adecvate?

Pasul 4: După ce ați aflat toate aceste lucruri, întrebați elevii ce simt cu privire la acest aspect și dacă au idei despre proiecte sau activități ce ar putea avea un impact asupra acestei situații, cum ar fi strângerea de fonduri, donații de vouchere pentru telefoane mobile, corespondența cu politicienii, furnizarea de servicii sau sprijin pentru grupurile respective.

Frază sugerată pentru încheierea discuției - „Aceasta a fost o activitate productivă și utilă pentru a înțelege modul în care putem veni în sprijinul familiilor care solicită azil în țara noastră, la momentul sosirii.”

4

REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE

Oferirea unei oportunități copiilor și familiilor lor de a învăța cum să conviețuiască împreună într-o comunitate.

Organizați o seară de bun-venit sau un mic-dejun lunar pentru noii sosiți în instituția de învățământ la începutul anului școlar, cu jocuri prin care să oferiți oportunitatea întregii comunități să interacționeze unii cu ceilalți. Elevii pot pregăti preparate din țara lor și pot face o prezentare a modului de funcționare a instituției de învățământ.

5

REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE

Învățăm cum să colaborăm împreună pentru a crea ceva participativ. Să înțelegem că orice contribuție este importantă.

Întreprindeți o activitate creativ-colaborativă pe tema refugiaților sau a apatridiei și prezentați-o la nivelul comunității acestora.

Pasul 1: Invitați părinții și organizați un spectacol pentru școală sau pentru alte clase.

Dacă vi se oferă oportunitatea să faceți echipă și să colaborați cu o organizație care se ocupă de refugiați sau de apatrizi, sau chiar cu refugiați și apatrizi în persoană, acest lucru ar putea constitui un avantaj.

Pasul 2: În final, grupurile de refugiați ar putea fi invitați la recitalul final, la spectacol sau la târg. Oferindu-le oportunitatea de a vorbi, ar putea fi un lucru instructiv pentru elevi.

Exemplul 1: Pregătirea și organizarea unei expoziții

Exemplul 2: Recital de dans sau piesă de teatru

Exemplul 3: Organizarea unui recital de poezie

Exemplul 4: Editarea unei cărți de povești

Frază sugerată pentru încheierea discuției – „Aceasta a fost o activitate minunată la care a contribuit toată lumea. Pentru noi, este o modalitate valoroasă să învățăm cât de importantă este contribuția fiecăruia dintre noi.”

6

REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE

Empatizând cu situația copiilor refugiați nou-sosiți.

Redactați scrisori pentru adolescenții refugiați nou-sosiți cu privire la modul în care se desfășoară activitatea în cadrul instituției de învățământ din țara lor. Scrisorile ar putea fi lăsate la centrele de primire și distribuite tinerilor solicitanți de azil.

Frază sugerată pentru încheierea discuției – „Vă mulțumesc tuturor pentru că ați oferit scrisori elevilor nou-sosiți în țara noastră. Este important să ne gândim la situația celorlalți de fiecare când avem această posibilitate.”

7

REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE

Înțelegerea realităților vieții din perspectiva unei persoane apatride sau a unui migrant care ar putea să nu aibă statut legal în țara respectivă.

Planificați o excursie de o zi cu elevii organizați în grupe mici, formate din trei sau șase elevi însoțite de un profesor sau un membru al personalului.

Pasul 1: Elevii se vor împărți în grupuri și vor efectua apeluri telefonice sau vor găsi informații online despre modul în care poate fi obținut statutul de membru, cum se poate deschide un cont sau cum poate participa la diverse activități în diferite locații.

Pasul 2: Ați putea să le sugerați copiilor să contacteze o bibliotecă locală pentru obținerea unui card de membru, să contacteze o bancă în vederea deschiderii unui cont, să obțină un statut de membru la o piscină locală sau la un centru sportiv, să contacteze o altă instituție de învățământ pentru a obține informații cu privire la înscriere, cum să obțină consultații la o clinică medicală, cum să facă o rezervare la o agenție de voiaj, cum să participe la alegerile municipale sau alte idei. Elevii ar putea chiar să participe, în prealabil, la o sesiune de brainstorming referitoare la astfel de facilități.

Pasul 3: În acest caz, elevii vor avea nevoie să tipărească documentele necesare pentru obținerea accesului, a calității de membru sau pentru participarea la diverse activități sau în cadrul facilitațiilor.

Pasul 4: Ei se vor interesa dacă persoanele apatride sau migranții care ar putea să nu aibă statut legal în țară, ar avea posibilitatea de a face acest lucru. Câteva întrebări care ar conduce la o mai bună aprofundare a noțiunilor de către copii, ar putea fi:

Întrebarea 1: „Cine ar avea un certificat de naștere?”

Întrebarea 2: „Cine ar putea avea un pașaport?”

Întrebarea 3: „Cum ar putea ajuta oricare dintre aceste documente la accesarea serviciilor despre care discutăm?”

Pasul 5: Deschideți o discuție și oferiți timp elevilor de a reflecta asupra sprijinului potențial pe care l-ar putea oferi copiilor apatrizi sau migranților fără statut legal în obținerea accesului la aceste facilități.

Frază sugerată pentru încheierea discuției – *„Nefiind în posesia documentelor adecvate și fiind apatrid este o situație complexă care poate afecta multe aspecte ale vieții unei persoane, pe unele dintre acestea le-am abordat aici.”*

8

REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE

Înțelegerea modului în care noi ca indivizi putem avea un impact asupra societății și asupra vieții celorlalți.

Puneți la dispoziție elevilor câteva articole drept sursă și solicitați-le să efectueze cercetări apelând la:

- presa locală,
- grupurile comunității locale,
- centrele de recepție și
- organizațiile care oferă sprijin refugiaților și persoanelor apatride.

Există anumite domenii unde persoanele refugiate sau apatride ar putea beneficia de mai mult sprijin din punct de vedere legislativ sau în practică?

Dacă elevii sunt interesați și se arată pasionați în legătură cu un anumit aspect, aflați dacă pot adresa scrisori unui politician la nivel local sau național pentru a solicita mai multă implicare cu privire la oricare dintre activitățile care consideră că ar putea fi întreprinse.

Sugestie pentru încheierea discuției – ar trebui să includă o oportunitate pentru elevi de a se gândi la alte modalități în care ar putea avea impact asupra societății lor. De asemenea, ar trebui să includă o recunoaștere a ceea ce ar putea fi modul de a trăi într-o societate unde o anumită persoană nu ar putea întreprinde astfel de acțiuni sau cum ar fi dacă o persoană nu este recunoscută ca fiind membru al societății respective și nu ar avea drepturi de a se angaja în astfel de activități în niciun fel (astfel cum este cazul persoanelor apatride).

9

REZULTATELE PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE

Înțelegerea situației refugiaților aflați în țara mea.

În primul rând, verificați dacă există în clasă copii cu părinți refugiați.

Scenariul 1: În caz afirmativ, verificați dacă ar dori să își împărtășească experiențele de a fi refugiat sau privind modul lor de viață de acasă.

Scenariul 2: În caz contrar, contactați o organizație locală care oferă sprijin refugiaților și întrebați dacă există un refugiat sau un membru al personalului care ar dori să facă o vizită la clasă.

Încurajați copiii să adreseze cât mai multe întrebări.

Cereți elevilor să adreseze întrebări despre modul în care ar putea ajuta, iar apoi, elaborați împreună cu clasa un proiect care să includă feedback de la refugiați sau din partea organizației locale.

Sugestie pentru încheierea discuției – ar trebui să includă o oportunitate pentru elevi de a se gândi la alte modalități în care ar putea avea impact asupra societății lor. De asemenea, ar trebui să includă o recunoaștere a ceea ce ar putea fi modul de a trăi într-o societate unde o anumită persoană nu ar putea întreprinde astfel de acțiuni sau cum ar fi dacă o persoană nu este recunoscută ca fiind membru al societății respective și nu ar avea drepturi de a se angaja în astfel de activități în niciun fel (astfel cum este cazul persoanelor apatride).

Puteți accesa materiale suplimentare la următoarea adresă:
unhcr.org/ro/predarea-invatarea-notiunilor-referitoare-la-refugiat

Aceste materiale educaționale au fost concepute de către Mialy Dermish cu sprijin din partea următoarelor persoane:
Kyla Webb, Laetitia Lemaistre, Inge Sturkenboom și Lauren Malesky.

© 2019 UNHCR